

Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga, OIB: 49376181407 na temelju odredbe članka 100. Zakona o leasingu („Narodne novine“ br. 141/13) u vezi s odredbom članka 78. Zakona o leasingu („Narodne novine“ br. 141/13) u postupku posrednog nadzora KLASA: UP/I 973-06/20-01/04, pokrenutom po službenoj dužnosti, nad poslovanjem leasing društva OTP Leasing d.d., Zagreb, Petrovaradinska 1, OIB: 23780250353, zastupanom po predsjednici uprave Renati Pondeljak, OIB: 25900639960, članici uprave Klaudiji Karabuva Vidas, OIB: 17805840776 i članu uprave Gabrijelu Cvitkoviću, OIB: 41281811145 na sjednici Upravnog vijeća održanoj dana 17. veljače 2022. donosi

RJEŠENJE

1. Utvrđuje se da je društvo OTP Leasing d.d., Zagreb, Petrovaradinska 1, OIB: 23780250353, otklonilo nezakonitosti i nepravilnosti čije je otklanjanje naloženo Rješenjem Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga od 22. travnja 2021. (KLASA: UP/I 973-06/20-01/04; URBROJ: 326-01-50-52-521-21-6) na način:

- da sklapa ugovore o leasingu na jasan i razumljiv način tako da:
 - u ugovorima o financijskom leasingu koji se sklapaju s promjenjivom kamatnom stopom vezanom uz određeni promjenjivi parametar ima jasno određenu strukturu kamatne stope te način usklađivanja s ugovorenim promjenjivim parametrom,
 - u ugovorima o operativnom leasingu koji se sklapaju s promjenjivim leasing obrokom vezanim uz određeni promjenjivi parametar ima jasno određen način obračuna leasing obroka te način usklađivanja s ugovorenim promjenjivim parametrom,
 - ukoliko se ugovara mogućnost promjene leasing rata/obroka (odnosno kamatne stope temeljem koje se isti obračunavaju) koja nije rezultat usklađivanja s ugovorenim promjenjivim parametrom, u ugovorima o leasingu ima jasno naveden način promjene te objektivne, opravdane i dokazive razloge za promjenu pri čemu je za navedene promjene potrebno zatražiti suglasnost primatelja leasinga,
 - su ugovori o financijskom leasingu koji se sklapaju s potrošačima usklađeni s odredbama Zakona o potrošačkom kreditiranju u dijelu obračuna kamatnih stopa;
- da je dostavilo pisano očitovanje Hrvatskoj agenciji za nadzor financijskih usluga o aktivnostima koje je poduzelo prema svim primateljima leasinga čije su ugovorne obveze neosnovano i netransparentno jednostrano izmijenjene na način utvrđen nadzorom;
- da je na početnoj internetskoj stranici društva OTP Leasing d.d. objavilo kako je Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga donijela Rješenje dana 22. travnja 2021., s mrežnom poveznicom na internetsku stranicu Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga na kojoj je Rješenje objavljeno i tu obavijest držalo na početnoj internetskoj stranici neprekidno 60 dana.

2. Okončava se postupak posrednog nadzora nad poslovanjem društva OTP Leasing d.d., Zagreb, Petrovaradinska 1, OIB: 23780250353 (KLASA: UP/I 973-06/20-01/04).

Obrazloženje

Na temelju članka 78. Zakona o leasingu („Narodne novine“ br. 141/13; dalje u tekstu: Zakon) ovlaštene osobe Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga (dalje u tekstu: Hanfa) obavile su po službenoj dužnosti posredan nadzor društva OTP Leasing d.d., Zagreb, Petrovaradinska 1, OIB: 23780250353 (dalje u tekstu: Društvo) po predmetu nadzora obračuna kamatnih stopa po ugovorima o leasingu.

Temeljem Zapisnika o obavljenom nadzoru od 11. prosinca 2020. (KLASA: UP/I 973-06/20-01/04, URBROJ: 326-01-50-52-521-20-2) Hanfa je Rješenjem od 22. travnja 2021. (KLASA: UP/I 973-06/20-01/04; URBROJ: 326-01-50-52-521-21-6; dalje u tekstu: Rješenje) Društvu radi otklanjanja utvrđenih nezakonitosti i nepravilnosti točkom 1. Rješenja naložila sljedeće:

1.1. od dana zaprimanja Rješenja s primateljima leasinga sklapati ugovore o leasingu na jasan i razumljiv način tako da:

- u ugovorima o financijskom leasingu koji se sklapaju s promjenjivom kamatnom stopom vezanom uz određeni promjenjivi parametar bude jasno određena struktura kamatne stope te način usklađivanja s ugovorenim promjenjivim parametrom (trenutak kada se vrši usklađivanje, vrijednost promjenjivog parametra koji se uzima prilikom usklađivanja te referentna razdoblja na koja će se usklađivanje odnositi),
- u ugovorima o operativnom leasingu koji se sklapaju s promjenjivim leasing obrokom vezanim uz određeni promjenjivi parametar bude jasno određen način obračuna leasing obroka te način usklađivanja s ugovorenim promjenjivim parametrom (trenutak kada se vrši usklađivanje, vrijednost promjenjivog parametra koji se uzima prilikom usklađivanja te referentna razdoblja na koja će se usklađivanje odnositi),
- ukoliko se ugovara mogućnost promjene leasing rata/obroka (odnosno kamatne stope temeljem koje se isti obračunavaju) koja nije rezultat usklađivanja s ugovorenim promjenjivim parametrom, u ugovorima o leasingu bude jasno naveden način promjene te objektivni, opravdani i dokazivi razlozi za promjenu pri čemu je za navedene promjene potrebno zatražiti suglasnost primatelja leasinga,
- ugovori o financijskom leasingu koji se sklapaju s potrošačima budu usklađeni s odredbama Zakona o potrošačkom kreditiranju („Narodne novine“ br. 75/09, 112/12, 143/13, 147/13, 09/15, 78/15, 102/15 i 52/16) u dijelu obračuna kamatnih stopa.

Kao dokaz o izvršenju ovoga naloga, Društvo je bilo dužno u roku od 30 dana od zaprimanja ovog Rješenja Hanfi dostaviti Izvješće o poduzetim mjerama zajedno s:

- izmijenjenim te od strane Uprave usvojenim tipskim ugovorima o leasingu (obrazac ugovora i opći uvjeti),
- mišljenjem internog revizora o provedbi naloga iz ove točke izreke Rješenja,
- drugim dokazima koji potvrđuju izvršenje naloga iz ove točke izreke Rješenja.

1.2. u roku od 30 dana od zaprimanja Rješenja dostaviti pisano očitovanje Hanfi o aktivnostima koje je poduzelo prema svim primateljima leasinga čije su ugovorne obveze neosnovano i netransparentno jednostrano izmijenjene temeljem odluka uprave o usklađenju kamatnih stopa od 24. lipnja 2009., 23. travnja 2012. i 24. travnja 2013. godine.

Točkom 2. Rješenja Društvu je naloženo da u roku od 5 dana od dana primitka Rješenja, na početnoj internetskoj stranici Društva objavi da je Hanfa donijela Rješenje dana 22. travnja 2021., s mrežnom poveznicom na internetsku stranicu Hanfe na kojoj je Rješenje objavljeno i tu obavijest drži na početnoj internetskoj stranici neprekidno 60 dana.

Društvo je u otvorenom roku dana 25. svibnja 2021. dostavilo Hanfi podnesak naziva „Očitovanje o poduzetim radnjama u svezi Rješenja Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga od 22.04.2021. godine pod gornjim brojevima“ (KLASA: UP/I 973-06/20-01/04; URBROJ: 383-21-7; dalje u tekstu: **Izvješće I.**) kojim je dostavilo pisano očitovanje o aktivnostima koje je poduzelo sukladno izreci Rješenja, kao i dokaze o postupanju.

Tako se vezano uz točku 1.1. izreke Rješenja Društvo očitovalo kako je izvršilo usklađenje odredbi općih uvjeta ugovora o financijskom i operativnom leasingu za pokretne i plovila na način da je ugovorom jasno naznačeno kako se kamatna stopa, za koju je jasno određeno da se sastoji od marže koja je fiksna i referentne kamatne stope koja je promjenjiva, može mijenjati isključivo uslijed promjene referentne kamatne stope. Definiran je način na koji se vrše usklađenja, kao i razdoblja u kojima se ista vrše. Društvo navodi kako ne sklapa ugovore s promjenjivom kamatnom stopom s potrošačima, no u općim uvjetima je navedeno pravo potrošača da bude obaviješten o promjeni kamatne stope 15 dana prije promjene te kako ima pravo u roku od 3 mjeseca od navedene obavijesti prijevremeno otplatiti ugovor bez naknade. Iako ne sklapa ugovore o leasingu s potrošačima s promjenjivom kamatnom stopom Društvo je izradilo obrazac ugovora o leasingu s promjenjivom kamatnom stopom za potrošače za slučaj da se u budućnosti ipak počnu sklapati.

Kao dokaz Društvo je dostavilo: Opće uvjete ugovora o financijskom leasingu_FL-POK-07, Opće uvjete ugovora o financijskom leasingu_FL-PLV-07, Opće uvjete ugovora o operativnom leasingu_OL-POK-07 i Opće uvjete ugovora o operativnom leasingu_OL-PLV-07 te Zapisnik od 21. svibnja 2021. o donesenoj odluci članova uprave Društva o usvajanju novih općih uvjeta koji stupaju na snagu dana 25. svibnja 2021. godine. Dostavljeni su i novi obrasci ugovora o financijskom i operativnom leasingu s fiksnom i promjenjivom ratom/obrokom te Zapisnik od 24. svibnja 2021. o donesenoj odluci članova uprave Društva o usvajanju novih obrazaca ugovora o financijskom i operativnom leasingu.

Pregledom obrazaca ugovora o financijskom i operativnom leasingu vidljivo je kako Društvo u istima navodi iznos marže i referentnog indeksa kao elemenata naznačene nominalne kamatne stope. Ugovorom je određeno kako se mijenja isključivo promjenjivi dio kamatne stope sukladno odredbama općih uvjeta. Pregledom točke 7. općih uvjeta određeno je kako se leasing obrok može mijenjati isključivo zbog promjene nabavne cijene (navedene u ponudi) bilo od strane Dobavljača, bilo zbog promjene tvorničke cijene, važećih zakonskih propisa, poreznih stopa, pristojbi i/ili carinskih davanja. Određeno je kako se promjenjiva kamatna stopa mijenja i na više i na niže u punoj mjeri promjene visine referentne kamatne stope (indeksa) te je detaljno određen način utvrđivanja referentne kamatne stope, način promjene kamatne stope te način obavješćivanja primatelja leasinga o tome.

Pregledom i analizom cjelokupne zaprimljene dokumentacije Hanfa je utvrdila kako je Društvo postupilo po nalogu iz točke 1.1. izreke Rješenja.

Vezano uz točku 1.2. izreke Rješenja Društvo navodi kako je dana 22. svibnja 2021. obavijestilo sve primatelje leasinga, kojima je temeljem odluka Uprave izvršeno usklađenje kamatne marže, o Rješenju i to putem preporučene poštanske pošiljke s povratnicom. Dalje se navodi da je Društvo onim primateljima leasinga čija potraživanja prema Društvu nisu u zastari, uzevši u obzir petogodišnji zastarni rok, ponudilo prijedlog obeštećenja putem nagodbe na način da im se od strane Društva isplati iznos preplaćene kamate uvećan za zakonske zatezne kamate od dana plaćanja do dana 15. srpnja 2021. za koji je dan predviđena predmetna isplata. Tako je uz navedeno primateljima leasinga kojima je ponuđena nagodba dostavljen i obrazac pisane izjave kojom na nagodbu pristaju i u kojoj naznačuju broj računa za plaćanje, kao i prikaz izračuna preplaćenih obveza.

Kao dokaz za gore navedeno Društvo je dostavilo: Zapisnik o odluci Uprave o navedenom postupanju od 20. svibnja 2021., predloške dopisa koji su odaslani primateljima leasinga čija su potraživanja prema izračunu Društva u zastari i ona potraživanja koja nisu u zastari te predloške izjava odaslanih primateljima leasinga vezano uz mirno rješenje spora. U konačnici

Društvo je dostavilo i izračun vezano uz sve ugovore po kojima je vršena izmjena kamatnih marži u 2009., 2012. i 2013. godini.

S obzirom da iz dostavljene dokumentacije nije bio razvidan način određivanja zastare potraživanja po pojedinom ugovoru te nisu poznate informacije je li Društvo u konačnici sklopilo nagodbe s primateljima leasinga i izvršilo povrat više zaračunatih leasing rata/obroka Hanfa je Zaključkom od 19. srpnja 2021. naložila Društvu dostavu analitičkog prikaza svih ugovora o leasingu kod kojih je pogrešno obračunalo leasing rate/obroke u kojem su po svakom ugovoru o leasingu vidljivi iznosi više zaračunate kamate (sa i bez zateznih kamata) te iznosi više zaračunate kamate koji nisu u zastari (sa i bez zateznih kamata) te iznos izvršenog povrata prema primateljima leasinga.

Dana 13. rujna 2021. Društvo je dostavilo podnesak naslova „Dopuna Izvješća o otklanjanju nezakonitosti i nepravilnosti, vezano uz nalog iz točke 1.2. Rješenja Klasa: UP/I 973-06/20-01/04; Ur.br. 326-01-50-52-521-21-6“ (KLASA: UP/I 973-06/20-01/04; URBROJ: 383-21-10; dalje u tekstu: **Izvješće II.**) te je u prilogu dostavilo traženi analitički prikaz.

U svrhu obavljanja predmetnog nadzora i praćenja postupanja Društva u izvršavanju naloga iz točke 1.2. Rješenja, Hanfa je Zaključkom od 28. listopada 2021. pozvala Društvo na dostavu dokaza pomoću kojih bi se utvrdila ispravnost izračuna iznosa više zaračunatih kamata za dva ugovora o leasingu te trenutno stanje sudskih sporova koji su eventualno pokrenuti protiv Društva po navedenom predmetu.

Društvo je dana 10. studenog 2022. dostavilo podnesak naslova „Dopuna Izvješća o otklanjanju nezakonitosti i nepravilnosti, vezano uz nalog iz točke 1.2. Rješenja Klasa: UP/I 973-06/20-01/04; Ur.br. 326-01-50-52-521-21-6“ (KLASA: UP/I 973-06/20-01/04; URBROJ: 383-21-13; dalje u tekstu: **Izvješće III.**) uz koji je dostavljena tražena dokumentacija kao i dokaze o uručenju Izjava o prihvaćanju nagodbe zajedno s pripadajućim dopisom za predmetne ugovore.

Za potrebe daljnjeg praćenja postupanja Društva u izvršavanju naloga iz točke 1.2. Rješenja, Hanfa je Zaključkom od 16. studenog 2021. pozvala Društvo na dostavu očitovanja o trenutnom stanju sklapanja nagodbi i povrata preplaćenih kamata primateljima leasinga zajedno s analitičkim prikazom svih ugovora o leasingu po kojima preplaćene kamate nisu u zastari s točno određenim elementima.

Dana 24. studenog 2021. Društvo je Hanfi dostavilo podnesak naslova „Dopuna Izvješća o otklanjanju nezakonitosti i nepravilnosti, vezano uz nalog iz točke 1.2. Rješenja Klasa: UP/I 973-06/20-01/04; Ur.br. 326-01-50-52-521-21-6“ (KLASA: UP/I 973-06/20-01/04; URBROJ: 383-21-15; dalje u tekstu: **Izvješće IV.**). Društvo je dostavilo traženu dokumentaciju te je u dopisu navelo kako je radi detaljnijeg pojašnjenja razloga neizvršenja povrata primatelju leasinga u analitičkom prikazu dodala kolonu s dodatnim informacijama i brojem povratnice za pojedinog primatelja leasinga te je dostavilo potvrde Hrvatske pošte o preuzimanju pošiljaka. Iz dostavljenog analitičkog prikaza je razvidno da je do 31. listopada 2021. vraćeno ukupno 62,55% ukupno preplaćenih kamata za koje Društvo smatra da nisu u zastari.

Uzimajući u obzir broj primatelja leasinga obuhvaćenih predmetnim nadzorom te u svrhu daljnjeg praćenja postupanja Društva prema istima u izvršavanju naloga iz točke 1.2. izreke Rješenja, Hanfa je Zaključkom od 20. siječnja 2022. ponovo pozvala Društvo na dostavu očitovanja o trenutnom stanju sklapanja nagodbi i povrata preplaćenih kamata primateljima leasinga s analitičkim prikazom svih ugovora o leasingu po kojima preplaćene kamate nisu u zastari te dokaza pomoću kojih bi se utvrdilo trenutno stanje sudskih sporova koji su eventualno pokrenuti protiv Društva po navedenom predmetu.

Postupajući po nalogu iz zaključka Društvo je dana 28. siječnja 2022. dostavilo podnesak naslova „Dopuna Izvješća o otklanjanju nezakonitosti i nepravilnosti, vezano uz nalog iz točke 1.2. Rješenja Klasa: UP/I 973-06/20-01/04; Ur.br. 326-01-50-52-521-21-6“ (KLASA: UP/I 973-06/20-01/04; URBROJ: 383-21-17; dalje u tekstu: **Izvješće V.**) uz koji je dostavljen analitički prikaz ugovora o leasingu po kojima potraživanja po preplaćenim kamatama nisu u zastari te

popis sudskih tužbi pokrenutih protiv Društva vezanih uz obračun kamata. Društvo u **Izvješću V.** navodi kako je uprava Društva na sjednici od 28. siječnja 2022. donijela odluku da isti dan isplati iznose preplaćenih kamata koje nisu u zastari onim primateljima leasinga koji nisu u zastari i onim primateljima leasinga koji nisu dostavili potpisane Izjave o sklapanju nagodbe. Isplate nisu izvršene za one primatelje koji više ne postoje ili za koje Društvo ne raspolaže podacima o aktivnom računu. Iz navedenog je razvidno da je Društvo izvršilo povrat cjelokupnog iznosa preplaćenih kamata koje nisu u zastari za sve primatelje leasinga za koje je to bilo moguće.

Pregledom i analizom cjelokupne zaprimljene dokumentacije Hanfa je utvrdila kako je Društvo postupilo i po nalogu iz točke 1.2. izreke Rješenja.

Vezano uz točku 2. izreke Rješenja Društvo je u **Izvješću I.** navelo kako je dana 28. travnja 2021. donijelo odluku uprave broj 4058 sukladno kojoj je izvršena objava na internet stranicama Društva s mrežnom poveznicom na internetsku stranicu Hanfe na kojoj je Rješenje objavljeno. Društvo je priložilo Zapisnik o donošenju odluke izvan sjednice uprave o objavi Rješenja na internetskim stranicama Društva. Odluka je stupila na snagu dana 28. travnja 2021. godine. Provjerom internetske stranice Društva Hanfa je potvrdila kako je Društvo objavilo Rješenje te ga držalo tako objavljenim 60 dana.

Pregledom i analizom cjelokupne zaprimljene dokumentacije Hanfa je utvrdila kako je Društvo postupilo i po nalogu iz točke 2. izreke Rješenja.

Slijedom svega navedenoga, uvidom u zaprimljena **Izvjешća I. do V.** koja su Hanfi dostavljena kao dokaz o otklanjanju nezakonitosti i nepravilnosti utvrđeno je da je Društvo postupilo po svim točkama izreke na način i u obliku određenom Rješenjem, stoga je Hanfa na temelju rezultata cjelokupnog postupka, a sukladno članku 9. Zakona o općem upravnom postupku („Narodne novine“ br. 47/09) te članku 100. Zakona, odlučila kao u izreci ovog Rješenja.

Na temelju odredbe članka 8. stavka 3. Zakona o Hrvatskoj agenciji za nadzor financijskih usluga („Narodne novine“ broj 140/05 i 12/12) ovo rješenje će se objaviti na internetskoj stranici Hanfe.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU

Protiv ovog Rješenja žalba nije dopuštena, ali se protiv istog može pokrenuti upravni spor podnošenjem tužbe Upravnom sudu u Zagrebu u roku od 30 dana od dana primitka ovog Rješenja.

PREDSJEDNIK UPRAVNOG VIJEĆA
dr. sc. Ante Žigman

KLASA: UP/I 973-06/20-01/04
URBROJ: 326-01-50-52-521-22-18

Zagreb, 17. veljače 2022.